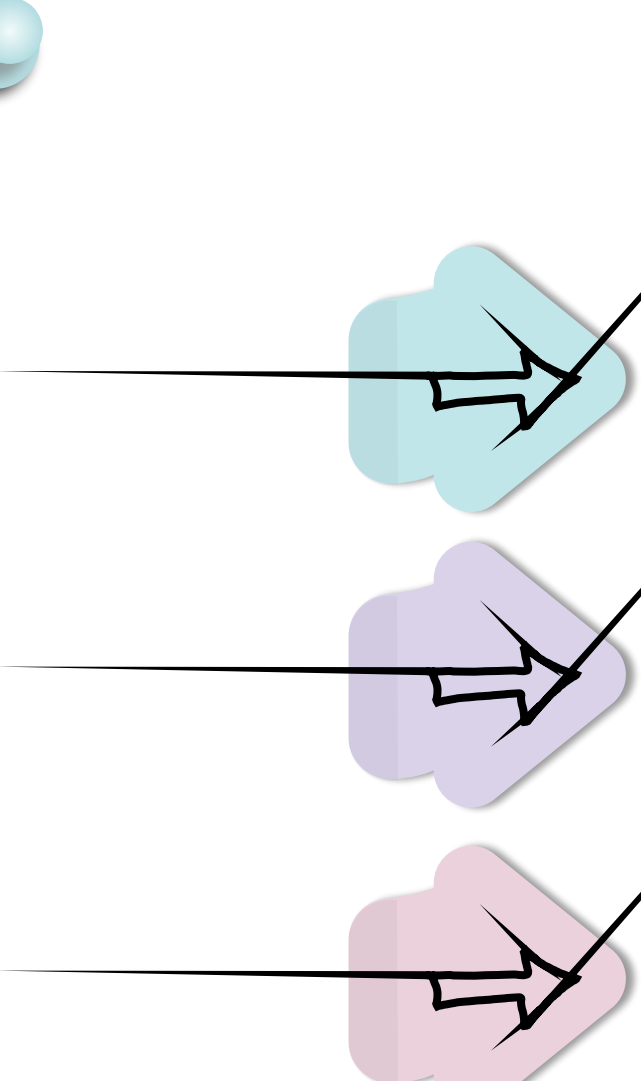

ОКР и Аутизъм

Д-р Бояна Иванович,
Консултативен
Психолог

Фокус

Какво е аутизъм?

Клинични прояви – прилики и
разлики между аутизъм и ОКР

Подходи в терапията при
коморбидност, и при аутизъм
без ОКР

ОКР

Обсесии

Намрапливи
мисли или
образи

Тревожност

Компулсии

Повтарящи се
действия /
ритуали, с цел
намаляване на
тревожността
(над 1 час на ден)

Облекчение

Временно

Разстройство от Аутистичния Спектър

Дефицити в социалната комуникация и взаимност:

1. Социална-емоционална взаимност
2. Невербална комуникация
3. Разбиране и поддържане на взаимоотношения

Ограничени и повтарящи се модели на поведение (2/4):

1. Стереотипни движения
2. Ригидност към рутина
3. Интензивни и фокусирани интереси
4. Сензорни хипо- или хипер-чувствителности

Допълнителни критерии:

- Началото е в **ранно детство**
- Симптомите влияят на ежедневно функциониране
- Не се обясняват с умствена изостаналост

Диагностичен и статистически наръчник на психичните разстройства (DSM-5)

Аутизъм и ОКР: Коморбидност

17-37%

Деца

20-40%

Юноши

15-25%

Възрастни

ОКР е една от
най-честите
съпътстващи
диагнози при
хората с
аутизъм

Аутизъм

Трудности в социалната комуникация

Трудности с невербалната комуникация

Трудности в разбирането на социални норми

Ограничени и интензивни интереси

Сензорна чувствителност

Повтарящи се мисли и действия

Интензивни мисли

Ригидност

Перфекционизъм

Нужда от рутина

Трудности при промяна

ОКР

Намрапливи мисли или образи

Тревожност, свързана с намрапливостите

Ритуали, в резултат на намрапливите мисли

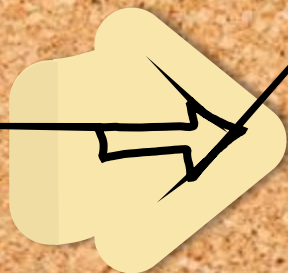
Ритуали, отнемащи дълго време

Теми за Дискусия

- Примери от вашата практика, които са ви затруднили при разграничаването на ОКР от аутизъм.
 - Как да преценим кое поведение е компулсия и кое е саморегулация?
- Според вашия опит какви адаптации са успешни при работата с ОКР и Аутизъм?

Ригидност / Рутина

Аутизъм

Прилики:

- Силен дистрес при нарушаването ѝ

Разлики:

- Естествена нужда от структура

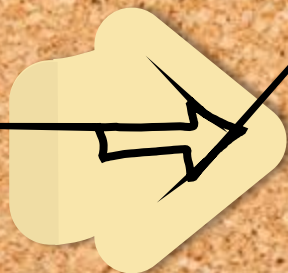
ОКР

Прилики:

- Силен дистрес при нарушаването ѝ

Разлики:

- Страх от негативна последица ако рутината се наруши

Повтарящи се Мисли

Аутизъм

Разлики:

- Интерес или тема на фокус
- Не е натраплива, не е нежелана

Прилики:

- Интензивни „гласове“
- Обсесивни

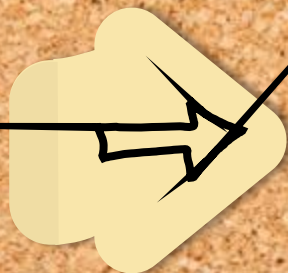
ОКР

Разлики:

- Натраплива мисъл, тревожна, нежелана

Прилики:

- Интензивни
- Obsесивни

Повтарящи се Действия

Аутизъм

Прилики:

- "Ритуали"

Разлики:

- Саморегулация
- Удоволствие
- Сензорна стимулация
- Поддържа чувство на комфорт, предвидимост

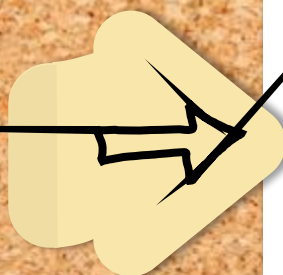
ОКР

Прилики:

- Ритуали

Разлики:

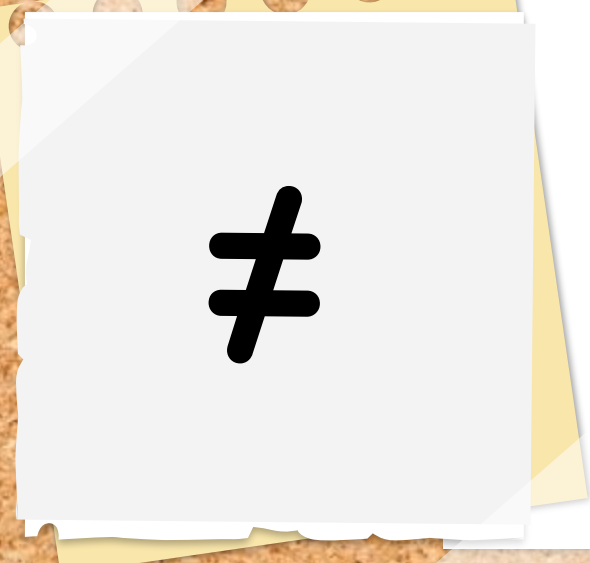
- Действие за намаляване на тревожност
- Реакция на натраплив страх („ако не го направя...")
- Извършва се по принуда

Ключови Разлики

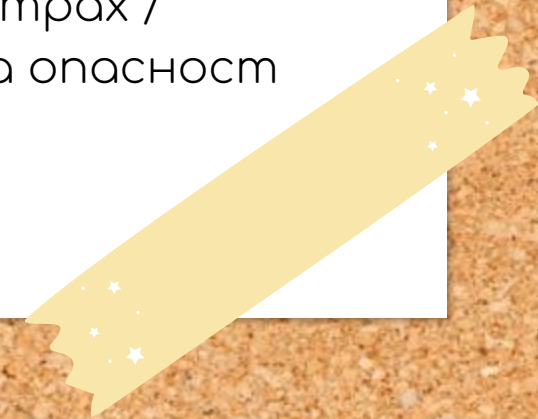
Мотивацията за
поведението

≠

Аутизъм → поведение, управлявано от нужда от
структура / комфорт / регулиране

ОКР → поведение, управлявано от страх /
тревожност / компулсивни мисли за опасност

Примери

“Ритуали”

Аутизъм: рутина, саморегулация
ОКР: предотвратяване на „опасност“

→ Подреждане на Предмети

Аутизъм: приятно е, успокоява
ОКР: „Ако не ги подреда, нещо лошо ще се случи“

→ Повторно Задаване на Въпрос

Аутизъм: яснота, за предвидимост
ОКР: търсене на успокоение при натраплива мисъл

Повтаряне на Фрази

Аутизъм: ехолалия,
саморегулация
ОКР: натрапливост, ритуал

Избягване

Аутизъм: сензорно
претоварване
ОКР: страх

Адаптации на КПТ за клиенти с ОКР и Аутизъм

Техники

- По-малко когнитивни интервенции
- Повишена структура

Визуализации

- Таблици
- Диаграми
- Карти с инструкции

Излагане

- По-бавно темпо
- По-малки стъпки
- Повече повторения

Различаване

- Рутина
- Ритуал
- Сензорни действия
- Действия, с цел регулация

Приемане

- Психо-образование
- Работа с перфекционизъм

Несигурност

- Обучение по толеранс
- Особено полезно при комбинирани случаи

Работа с Аутизъм

Не Променяме

- Стимуране
- Рутини
- Сензорни предпочитания
- Интереси
- Нужда от структура

Фокус

- Поведенчески техники
- Емоционална регулация
- Изграждане на социални умения
- Сензорни стратегии (изграждане на профил)
- Психообразование и нормализиране на симптоми
- Перфекционизъм

Конкретност

Предвидимост на сесиите

Структура

Благодаря за
вниманието!

Въпроси?

dr.boyana.ivanovich@gmail.com

?